

Columbia

Tidning för Columbia-konferensen.

Arg. V.

ROCK ISLAND, ILL., och Moscow, Idaho, den 20 AUGUSTI 1904.

No. 8.

Sökningstiden.

Luk. 19: 41—47.

Den upplästa heliga texten försätter oss till tiden för Jesu sista resa till Jerusalem. Han stod färdig att afsluta sin offentliga lärareverksamhet, som hade bestått däruti, att han gått omkring, gjort väl och hjälpt alla samt förkunnat för människorna frälsningens evangelium. Han skulle nu såsom den samskyldige öfversteprästen gifva sitt lif till försoning för syndare. Hvilken framgång hade han rönt uti utöfningen af sitt profetiska ämbete? Evangelisterna omtala, att stora skaror städe samlats omkring honom dels för att höra Guds ord och dels för att af honom blifva botade af sina sjukdomar. Många voro ock säkerligen de, som i enfald trott på honom såsom den utlovade Messias, Frälsaren. Men skriften visar dock, att den stora hopen af judarna förkastade honom. "Han kom till sitt eget, och hans egna mottogo honom icke", säger Johannes. Och i vår text heter det: "Då han kom närmare och fick se staden (Jerusalem), grät han öfver honom." Orsaken till dessa Jesu tårar var invånarnas och folkets i allmänhet obotfärdighet: de visste icke hvad som tillhörde deras frid, de kände icke den tid, i hvilken de voro sökta. Jesu blick bländades icke af stadens skönhet och prakt eller af dess anseende såsom den heliga staden, lika litet som de skriftlärdas och fariseernas yttre fromhet och togrförda helighet förvillade hans hjärtepröfvande öga. Ej heller lät han sig bedåras af den storartade hyllning han nyss förut erhållit, då folkskarorna bredde sina kläder på vägen, beströdde densamma med palmkvistar och hälsade honom med en härlig lofsång. Han visste, att egendomsfolket som ett helt förkastat honom, som kommit som en Frälsare för alla. Huru smärtade icke detta hans ömma frälsarehjärta. Det var *Jesus* som grät, och han grät öfver syndares hårdhet och obotfärdighet.

Under en tid af ungefär tre år hade Herren Jesus verkat väsentligen bland sitt eget folk i det heliga landet. Hvilken otusägligt härlig förmån var det icke, som gafs detta folk! Under den tiden var det föremål för en särskild nådebesökelse af Herren. Om det någonsin kan sägas om ett folk, att det haft en sökningstid, så kan det förvisso om judafolket på Jesu tid. Guds enfödde Son vandrade ibland detsamma, predikade såsom ingen annan, inbjudande alla att komma till sig och få vederkvickelse och ro. Frälsning och evigt lif utlovade han åt alla, som ville tro på honom och komma till honom. Och genom sina härliga gärningar i botande af allehanda sjukdomar ibland folket bevisade han sin gudomliga makt och kärlek. Det var nådefulla ord, som gingo af hans mun, och nådefulla gärningar, som af honom utfördes. Han visade sig äga herravälde öfver naturens krafter, de onda andemakterna måste vika för hans blotta ord, och de döda uppväckte han. Intet ondt kunde tillvitas honom. Till sina fiender sade han utmanande: Hvilken af eder öfverbevisar mig om synd? Vi tycka, att, då han ägde alla förutsättningar därför, alla människor skulle velat falla honom till. Men nej, det skedde icke. Man stötte sig på hans ringa person, "han hade icke den skapnad, som kunde behaga oss", och man ville icke erkänna honom såsom den utlovade Messias, Guds Son, världens Frälsare. Och därför måste han under tårar klaga: O, att ock du visste, och det i denna din dag, hvad din frid tillhör!

Men det var icke blott judafolket, som hade en sökningstid. Hvarje folk och hvarje enskild människa, som får höra evangelii förkunnelse, har en sådan. En människas hela lifstid är en sökningstid. Det gifves dock särskilda tider, stunder, tillfällen, som i all synnerhet kunna så benämnas. Så var för Israels folk hela gamla testamentets tid en sökningstid, men tiden för Jesu offentliga verksamhet var det i all synner-

het. För de unga är konfirmationstiden och den första nattvardsgången en mycket betydelsefull sökningstid. Huru kraftigt klappar icke då Herren på hjärtat och säger: Min son, min dotter, gif mig ditt hjärta; du är en syndare, som behöfver frälsning: kom till mig, jag är syndares Frälsare. Såsom en sådan sökningstid eller ett Herrens klappande kan betecknas: sjukdomstillfällen, kännbara timliga förluster, begrafningar, i synnerhet om den aflidne särskildt hastigt borttrycks af döden, förlust genom döden af någon medlem af familjen: make eller maka, son eller dotter, fader, moder, syster, broder eller någon kär vän. Ofta hafva sådana händelser blifvit en anledning för mången att uppriktigt söka Herren. Gudstjänstillfällen, då Guds ord med synnerlig värma och andekraft förkunnas, gemensamma bönestunder, där det är bön i ande och sanning, eller stunder, då något Guds ord, som man läst eller hört, med en ej förut förnummen kraft berör hjärtat — allt sådant utgör sökningstiden från Herren. Med allt vill han säga: Söken Herren, medan man kan finna honom, åkallen honom, medan han är när! Så vänden nu om, I affälliga barn, så vill jag hela eder olydnad. Kommen till mig, I alla, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Nu är den behagliga tiden.

Hvar är du? Hvar är du? Aek, trifves du äg där ute i synden och fiärdens? Föraktar du ännu din himmelske vän, fördjupande dig uti världen, den värld, som är fjärran från Herren?

När vill du då börja att söka den Gud, som snart skall din domare blifva? När vill du begynna at akta hans bud och rätt i hans ord honom gifva? Nu är den behagliga tiden!

Vid tanken på det Herrens sökan- de af egendomsfolket, som vår Frälsares treåriga verksamhetstid ut-

gjerde, påminnas vi därom, att för en församling en trogen och nitisk själasörjares längre eller kortare verksamhetstid för den församlingen är en synnerlig Herrens nådebesökelses tid. Ty både enskildt och offentligt, i tid och i otid, med ord och vandel, söker en sådan Herrens tjänare att i kärlek och mildhet, med ifver och allvar leda syndare till syndares Frälsare. Den församling, som har en sådan herde, må därför skatta sig lycklig och glädja honom och himmelens saliga invånare genom att mottaga det budskap, han å Öfverherdens vägnar frambär. Huru brukar denna församling sådan sökningstid? Huru de öfriga församlingarna inom vår konferens? Huru hvar af oss såsom enskilda?

I Guds egendomsfolks historia är det ett i högsta mätto vemodigt kapitel, som handlar om detta folks under tidernas lopp åter och åter framträdande upproriskhet mot Gud och dess hårdnackade gensträfvighet emot Guds oändliga kärlek och mildhet, som ville locka det till bättring. Detta dess motstånd mot Gud nådde sin höjdpunkt uti förkastandet af enfödde Sonen. Hvilket gyllene tillfälle hade icke judafolket på Jesu tid? Himmelen med all sin salighet hade ju bokstafligen sänkt sig ned till och ville omsluta det samma. Men det besinnade icke, hvad som hörde till dess frid, det kände icke den tid, då det var sökt, och det stötte bort sin Frälsare. Och ännu efter nitton hundra år är förhållandet oförändradt: de tro ännu icke, att Jesus af Nasaret var deras Messias.

Om man kunde ha det medvetandet, att judarna äro de enda ibland alla människor, som icke vilja tro på Kristus som sin Frälsare, så skulle det ju däri ligga en viss tröst. Men Gudi klagadt är det många inom kristenheten, som vandra i de ötrogna judarnas fotspår. Väl medgifva dessa, att nya testamentets Kristus är den i gamla testamentet utlofvade Messias, och äro i så mätto judarna olika, men de äro dem lika däri, att de icke i tron mottaga Kristus sig till frälsning. Vår Frälsare har nog skäl att öfver mången i vår tid klaga: O, att ock du visste, och det i denna din dag, hvad din frid tillhör? Mången ung person öfvergifver efter konfirmationen Herren och hans församling trots föräldrars och lärars bevakande böner och förmaningar, trots det att de

mottagit djupa intryck af Guds kärlek. Värld och flärd draga kraftigt, och så gifva de icke hjärtat helt åt Jesus; de besinna icke rätt, hvad deras sanna frid tillhör. Och om huru många, både unga och gamla, är det icke sant, att de lefva i stor likgiltighet och bekymmerslöshet i fråga om sitt förhållande till Herren. Vissa syndavanor vill man t. o. m. försvara, behålla och öfva; man vill tjäna Gud och världen. "Helt för Jesus, helt från världen" förvandlas till: "Dels för Jesus, mest för världen." Ett fulltonigt Guds ord, lag och evangelium, i andens och kraftens bevisning förkunnadt, synes ofta göra föga eller intet intryck på människorna. Hvarjehanda Guds skickelser, såsom då han låter sjukdom, pröfningar, förluster och sådant mer drabba, eller då han skänker hälsa, välgång och rik välsignelse, blifva i många fall fruktlösa. Människor förakta Guds godhets, tålsamhets och långmodighets rikedom, icke förstående, att hans godhet vill föra dem till bättring. Ack, huru många äro icke de, som genom ett dylikt förfaringsätt hafva bortstött den kärleksrike Frälsaren och därmed uteslutit sig själfva från himmel och salighet!

Hvad är orsaken till detta högst sorgliga förhållande? Helt visst ligger icke felet hos Gud. Det är att söka hos människan själf, som icke vill gifva Gud rätt i hans ord och ingå på den i detta ord framställda enda frälsningsvägen. Herren själf klagat: Huru ofta har jag icke velat församla dina barn, liksom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar, men I hafven icke velat. Judarna hade gjort sig egna föreställningar om den väntade förlossaren, och när han kom, motsvarade han icke dessa, och därför nekade de att erkänna honom. De väntade en i yttre mätto härlig Messias, Jesus uppträdde i stor ringhet; de väntade en befriare från politiskt förtryck, en som skulle "förlossa Israel", men Jesus förklarade, att hans rike icke var af denna världen, att han kommit för att befria människorna från förtrycket under syndens herravälde. En sådan räddare kände de icke något behof af eller längtan efter, och af hans ord ville de icke låta öfvertyga eller öfverbevisa sig. Sitt djupt olyckliga andliga tillstånd kände de icke. De voro blinda och ledde af blinda. I allt väsentligt är förhållandet enahanda ännu. Den stora

grundorsaken till människors förkastelse af Kristus och frälsningen i honom är otro. Erkännom det, man vill icke tro Guds ord. När detta ord säger: Om I icke bättren eder, skolen I alla sammalunda förgås, då säger det vränga hjärtat: Gud är god och barmhärtig och tager det icke så noga med synden. När ordet förkunnar, att frälsningen sker af nåd allena utan gärningar, så invänder åter hjärtat, att kyrkemedlemskap, Guds ords läsande och bön samt goda gärningar och en ärbar vandel utgöra en god grund för hopp om evigt lif. Allt detta är ju godt i och för sig själf och måste finnas hos en kristen, men om man vill sätta det såsom en frälsare bredvid Kristus, då är det platt odugligt. Kristus vill och kan ensam vara vår Frälsare, såsom han säger: Jag är vägen och sanningen och lifvet; ingen kommer till Fadern utan genom mig. Det gäller att låta hjärtats alla egna meningar och föreställningar fara och därjämte allt förliktande på egen rättfärdighet och i enfold blifva vid Guds ord.

Då människan i otro missbrukar de henne gifna dyrbara nådesanbudet, förskjuter frälsningen i Kristus och framhärdar i ett obotfärdigt sinne, så drabbar henne omsider Guds rättvisa dom. Synden straffar sig själf och blir ytterligare straffad. Hörom, hvilken dom Jesus i vår text uttalar öfver Jerusalem och dess invånare: Dagar skola komma öfver dig, då dina fiender skola kringksausa dig och omringa dig och tränga dig på alla sidor; och dig och dina barn, som äro i dig, skola de slå ned till marken, och de skola icke lämna kvar i dig sten på sten, därför att du icke kände den tid, då du var sökt. Denna Jesu förutsägelse gick i bokstafvig fullbordan några tiotal år senare, då under Titus romarna i grund förstörde staden och med stor grynhet dödade dess invånare. Jerusalem's gräsliga förstöring år 70 är enastående i världshistorien. Och enda orsaken till denna förfärliga ödeläggelse, enligt Jesu tydliga utsago, var människornas nådeförakt. Den förskräckliga dom, som öfvergick judarna och som de själfva hade inbjudit med orden: Hans blod kommer öfver oss och våra barn, visar oss tydligare, än vi med ord kunna säga det huru förskräcklig nådeföraktets synd är. Och icke har någon ändring härutinnan försiggätt under

seklernas lopp. Synden är lika afskyvärd nu som den var då, och de, som älska och öfva densamma, föraktande Guds nåd, skola förr eller senare hemfalla under en lika förskräcklig dom. Hinner icke domen nådens föraktare här i tiden, så skola de icke kunna undgå den i evighet. I sin outgrundliga kärlek och långmodighet fördröjer Herren straffet, ty han vill icke, har icke lust till den ogudaktiges död, utan att han omvänder sig och lefver. Därom vittna Jesu tårar och nådefulla ord, och därom vittnar ock hans bittra ställföreträdande lidande och död.

Hvad kunna och böra vi nu lära af allt detta? Hvilken är den tysta maning, som innehålles i Jesu tårar och hans dom öfver Jerusalem? Det är en maning till oss en hvar att besinna, hvad vår frid tillhör, och därför akta på vår sökningstid. Och hvad detta innebär, veta vi alla, nämligen att såsom botfärdiga syndare i trou mottaga den förlossning, som i Kristus Jesus skedd är, och sedan i tacksam kärlek och villig lydnad vandra i Jesu fotspår. Det gäller att "aflägga allt, som tynger, och synden, som alltid läder vid oss, och med uthållandet löpa i den täflingskamp, som är oss förelagd, och se på trons begynnare och fullkomnare, Jesus." Slutet af texten inskräper ock detta, ty där omtalas, huru Jesus renade templet från allt det otillhöriga, som där fanns och öfvades. Vårt hjärtas tempel bör vara rent. Guds ords trogna och flitiga bruk är medlet därtill. Och han lärde hvar dag i templet, lyda slutorden i vår text.

Det är vår själs frälsning och eviga välfärd det gäller. Herren väcke oss alla till verklig omsorg om nådens vinnande och bevarande, att vi icke såsom nådens föraktare må draga öfver oss Guds dom och straff, utan tro för att vinna vår själ och behålla den såsom ett byte på den stora dagen. Gud, vår käre himmelske Fader, gifve oss denna nåd, att vi må blifva saliga för Jesu Kristi skull, som har köpt oss åt Gud med sitt blod. Amen.

Det allmänna missionsmötet.

Enligt beslut har Columbia-konferensen hållit s. k. allmänt missionsmöte i Bethsaida-församlingen i La Conner, Wash., den 3—8 denes.

Till detta möte hade konferensens alla aktiva arbetare infunnit sig, nämligen pastorerna G. A. Anderson, B. F. Bengtson, Gustaf Bergman, C. E. Frisk, J. Jespersion, M. L. Larson, N. J. W. Nelson, B. S. Nyström, A. G. E. Rydquist och kateket S. D. Hawkins. Pastor J. A. Edlund från Los Angeles, Cal., hedrade mötet med sin närvaro. Andra gäster voro: fru pastorskan Bengtson, kateket Hawkins' familj, hr C. J. Larson från Portland, hr Oscar Neil och fruarna Sandberg och Helgren från Bellingham samt fröknarna Larson och Johnson från östern.

Mötet började med firande af högtidlig gudstjänst på kvällen den 3, hvarvid ordföranden, pastor Larson, höll predikan öfver Ebr. 3: 1 med ämne: Akten på Jesus Kristus. Efter gudstjänstens slut hälsade pastor Anderson mötets deltagare välkomna.

På f. m. den 4 hölls tvenne predikningar: af kateket Hawkins öfver ämnet: Guds nåds rikedom, och af pastor Bergman öfver ämnet: Guds nåds dyrbarhet.

Samma dags kväll var ägnad åt minnet af den nyligen affidne trogne och mångårige arbetaren inom konferensen pastor Joh. W. Skans. Treminnestal hölls, som följer:

Pastor Skans som människa och kristen, af pastor Bengtson;

Pastor Skans som skolkamrat och ämbetsbroder, af pastor Nyström;

Pastor Skans som pastor och själsörjare, af pastor Larson.

Fredagen var äsidosatt till diskussion. Sådant hölls på både f. m. och e. m. Tesförfattare och inledare var pastor Jespersion. Ämnet, som behandlades, var: Hvad betyder det att stå i nåden? Rom. 5: 2. Gemensam middag intogs denna dag i skogen strax bakom kyrkan.

På kvällen firades ungdomsfest, hvarvid engelska språket uteslutande användes. Pastor J. A. Edlund höll tal öfver ämnet: "President Roosevelt as a valuable example to our young people." Pastor C. E. Frisk talade öfver ämnet: "How can our young people continue to grow intellectually and morally after they are through with school and catechetical instruction?"

På torsdags e. m. och lördags f. m. hölls pastoralkonferens. Pastor Anderson föreläste inför densamma öfver ämnet: Ett ord om den högre kritiken eller något dityd. Föreläsningen återfinnes å annat ställe i

tidningen. Bland beslut, som fattades, må nämnas: att vid nästa pastoralkonferens pastor Rydquist föreläser öfver ett ämne i ungefär denna stil: Hvilken ställning bör kyrkan intaga gent emot striden mellan kapital och arbete? Att därest icke dr Andreen antager konferensens inbjudning att besöka konferensens församlingar i höst, dr Norelins inbjudes att besöka konferensen i sammanhang med nästa årsmöte. COLUMBIAS utgifvare skänkte tidningen till pastoralkonferensen, hvilken ock med tacksamhet mottog gåfvan. Till hufvudredaktör valdes pastor Gustaf Bergman i Bellingham, och till hans biträden valdes pastorerna Nyström och Nelson. Hr Oscar Neil i Bellingham kommer att trycka tidningen och blir "business manager". Det nya regementet öfvertager COLUMBIA den 1 januari 1905.

Som vanligt var söndagen den stora dagen i högtiden. Kl. 10 hölls söndagsskola, hvarvid pastorerna Jespersion och Larson talade till barnen. Sedan firades högmässogudstjänst och nattvardsgång. Pastor Rydquist höll skriftetal med ledning af Es. 38: 17, och pastor Nelson höll högmässopredikan öfver dagens text (Luk. 19: 41—47) med ämne: Sökningstiden. (Den, som vill, kan läsa denna predikan i början af detta tidningsnummer!) Rätt många gäster framträdde till nattvardsbordet. Församlingen ökades denna dag med 13 medlemmar, däraf 8 kommunikanter.

På söndagskvällen predikade pastor Jespersion öfver aftonsångstexten (1 Kor. 12: 2—11) med ämne: Andens gåfva. Engelsk predikan hölls af pastor Bergman med Apg. 28: 2 till text. Efter gudstjänstens slut uttalade ordföranden ett hjärtligt tack till pastor och församling för välfägnad och gästfrihet, som af gästerna åtnjutits under mötet, och pastor Anderson tackade å egna och församlingens vägnar gästerna för besöket och andliga gåfvor, som dessa genom Guds nåd utdelat.

På måndagen hölls en talrikt besökt utflykt i det gröna. Först serverades gemensam middag. Därpå utfördes ett kort program bestående af tal af pastorerna Nyström, Bengtson och Rydquist, den sistnämnde på engelska, samt tvenne sånger af pastorerna Larson och Rydquist tillsammans, en sång af pastor Larson och en af hr Hawkins.

Vid alla gudstjänstillfällen i kyr-

kan presterades sång dels af församlingens kör och dels af predikanterna, som gäfvö solon, duetter, trion och kvartetter. Ja, det var mer än vanligt mycken särskild prästsång vid detta möte! Och hvarför skulle det icke så vara? Då förmågorna finnas, hvarför skulle de icke brukas?

Församlingen gjorde sig all heder vid mottagandet och härbärgerandet af oss, ringe arbetare. Dessutom upptogs vid detta möte den största kollekt (\$36.07) i konferensens historia till betäckande af pastorernas resekostnader; de gäldades något mer än till hälften.

Mötet var i allo trefligt. Må det åtföljas af rik frukt hos såväl församling som deltagare. Gud välsigne pastor och församling i LaConner och hela vår konferens för öfrigt med rik andlig välsignelse i det himmelska i Kristus Jesus! N.

Kyrkliga nyheter.

Portland, Oregon. Den 28 juli blef pastor Carl J. Renhard i St Louis, Mo., enhälligt kallad till pastor för Immanuel-församlingen härstädes.

Församlingen bestämde en lön af \$50 i månaden under tre månaders tid, räknadt från den 1 augusti, för änkefru Toni M. Skans och hennes familj.

* * *

Från Powell Valley, Oregon. En olyckshändelse inträffade härstädes den 26 juli, i det att ynglingen Carl Johan Staffanson blef ihjälslagen under åkning på velociped. Ynglingen hade uyligen anskaffat detta kördon, var knappt van vid åkning å densamma, någonting hade kommit i olag med den, och då han skulle åka utför en braut bække, lyckades han icke styra velocipeden, utan föll och slog sig mot en stubbe utmed vägen. Hans fader såg honom falla och skyndade till olycksstället. Sonen kunde blott intyga att han slagit sig till döds. Efter att hafva blifvit hemburen, ledde han blott några minuter och afsonnade fridfullt och med leende i sin Frälsares armar.

Han hade hunnit en ålder af 16 år, 11 månader och en dag. För omkring ett år sedan blef han konfirmerad och framträdde för första gången till Herrens bord. Han var en stilla, blyg och tillbakadragen yngling, hvars hjärta syntes hafva sin lust i det som tillhörde Gud.

Begrafningen skedde den 29 juli. Den var en af de största, som förekommit inom denna församling. Vid sorgehuset läste undertecknad en del af Uppb. 7 samt ledde i bön. Ett kort tal hölls på engelska öfver orden: "Thy will be done." Kyrkan var skönt prydd med blommor. Den blef till trängsel fylld med folk. Såsom text begagnades orden: Herren gaf och Herren tog; välsignadt vare Herrens namn. Job. 1: 21. Så samlar då Herren sina utvalda ifrån alla delar af världen, från alla nationer, från alla stånd och villkor och från alla åldrar. Må vi vara redo, och låte oss Gud för Lammets blods skull ingå genom portarna i staden Jerusalem. B. S. NYSTRÖM.

* * *

Troy, Idaho. Åter har ett dödsfall inträffat inom vår församling här. Natten mellan den 22 och 23 juli behagade det Gud at hädankalla ynglingen Ernst Edvard Holmes i en ålder af 16 år, 11 månader och 19 dagar. Han blef konfirmerad för närmare tre år sedan. Förliden vinter var han mycket svag till hälsan och var en tid bunden vid sängen. Han blef dock betydligt bättre, ehuru han icke kunde sägas vara frisk, och deltog med i arbetet å sin faders farm. Den 22 deltog han i höbärgningsarbete och gick till hvila på kvällen tillsammans med en yngre broder, utan att han eller någon af hans kära kunde ana, att hans sömn den natten skulle öfvergå i den sömn, hvarur ingen vaknar här på jorden. Då man ropade på honom vid frukostdags på morgonen fick man intet svar och vid undersökning fann man honom stel och kall i döden. Hans ställning i sängen utvisade, att föga eller ingen dödskamp ägt rum. Han hade troligen träffats af hjärtslag. Detta dödsfall var dubbelt sorgligt för hans kära föräldrar och syskon på grund af omständigheterna därvid, och emedan hans näst äldre broder endast något mer än ett år förut kräfts af döden. Begrafningen ägde rum på söndagseftermiddagen den 24 juli under stort tillopp af deltagande vänner, hvilka kyrkan var alldeles för liten att rymma.

Herren gifve riklig tröst och hugsvalelse åt de sörjande.

* * *

Pastor W. N. Thoren är af Immanuel-församlingen i Portland, Oregon, kallad att betjäna densamma för en tid af tre månader under vakan-

Marshfield, Oregon. Söndagen den 24 juli var för vår församling härstädes en njutnings-rik högtidsdag, i det att den dagen konfirmerades årets nattvardsungdom, till antalet 12 — 4 gossar och 8 flickor. Klassens medlemmar representeras af följande namn: Johan William Hilström, Georg Edwin Selander, Ernest Edwin Johnson, Georg Lyon, Ellen Marie Julström, Emma Johanna Strang, Anna Emelia Anderson, Fanny Elisabeth Rasmison, Dina Sofia Brodd, Edla Sofia Enegren, Esther Mathilda D. Bengtson och Katherina Marie Burgerson. Undervisningen har blifvit dem meddelad turvis på svenska och engelska språket. Klassens motto: "Jesus, abide with us!" Tro och trohet äro lifvets lösen. Var trofast intill döden, så skall jag gifva dig lifvets krona. Lärarens, församlingens och föräldrarnas förböner följa de unga trosvittena. B. F. BENGTSON.

* * *

Bellingham, Wash. Den 2 aug. höll församlingen en angenäm mottagningsfest för sin nye pastor, Gustaf Bergman. En ganska stor samling af vårt folk var närvarande. Program och förfriskningar presterades, och en rätt anseelig summa pengar öfverlämnades till den nykomne församlingsläraren.

Vår församling här äger en ganska vacker och smakfull kyrka. Den rymmer omkring 300 personer, är ganska väl inredd och är för öfrigt i tämligen godt skick. Ungdomsföreningen har beslutat att med det snaraste utföra nödiga reparationer på densamma. Regnet har nämligen på vissa ställen å södra gafveln genomträngt och till en del förstört rappningen. Vår ungdomsförening är dock angelägen om att kyrkan skall se så prydlig ut som möjligt. Mr Charley Lindsey är för närvarande föreningens ordförande, och miss Bertha Frombly sekreterare. En sak borde vi dock påpeka, som ligger oss nära om hjärtat, nämligen att vår kära ungdom borde förena sig med vår lilla, men förhoppningsfulla församling och på så sätt gifva henne en tillstyrkning, som är verkligen af behovet påkallad. Vi behöfva också att såsom ungdom äga ett andeligt hem och icke förgäta detta under vårt fiktande att ernå ett timligt sådant.

Vår syförening härstädes är både ifrig och verksam. För en tid sedan hölls syauktion för insamlade af

medel till skolskulden i Rock Island. Föreningen håller sina möten två gången i månaden, och dess möten äro ganska väl besökta.

Ungdomsföreningens program för augusti månad är af musikalisk art. Vidare härom i nästa nummer.

Mr Oscar Neil från LaConner, Wash., har tillika med sina tre barn hitkommit för att bosätta sig. Mr Niel har köpt tidningen *Bellingham Times*, som kommer att publiceras en gång i veckan. Mr Neil har varit i tidningsaffär ungefär 12 års tid och är väl hemmastadd i sitt yrke. Lycka till i affären och trifs väl ibland oss!

Den lilla församlingen i Clearbrook får predikobesök två gånger i månaden. Undertecknad har nöjet att där finna goda och trogna arbetare för Herrens rikssak på jorden. Må de rikligen belönas med all andlig såväl som timlig välsignelse.

G. B.

* * *

Tacoma, Wash. Måndagsmorgon den 1 dennes afled en af vår församlings äldre medlemmar, hr Nels Swanström, i en ålder af 60 år och 11 månader. Halftannat är sedan drabbades han af slag och var sedan dess oförmögen att sköta sitt yrke, hvarför församlingen måste hafva omsorg om honom. Han var en god, trogen församlingsmedlem, under åtskilliga år sekreterare i söndagsskolan, trogen och tacksam åhörare och deltagare med i gudstjänsterna. Alla, som kände honom, fuuno uti honom en god vän, hjälpsam, frikostig, ärlig i handel och vandel. Han älskade Herren och lefde i dagligt bruk af nådemedlen och bönenångänge med Gud. Begrafningen ägde rum på e. m. den 2 dennes. Församlingen bekostade hans begrafning. Söndagsskolan hade skaffat en stor vacker krans, och öfriga vännier hade många vackra blombuketter på hans kista. Fröken Elmquist sjöng ock en passande hemförlofningsång på ansläande sätt. Hvile hans stoft i frid till uppståndelsens dag. Herren beskäre oss glädjen af ett saligt återseende i d saligas land.

Herr Charles Klang och fröken Anna Israelson, tvenne af församlingens yngre medlemmar, förenades i det heliga äktenskapet förliden lördagsafton i kyrkan.

Tisdagsaftonen den 9 augusti ägde afslutningen af församlingsskolan rum med tillbörliga högtidligheter. Fröken Blenda Elmquist från

Gustavus Adolphus College, St Peter, Minn., har förestått densamma, hvilken hållits fyra veckor. Vidare härom i nästa nummer.

* * *

Astoria-pastoratet. Astoria.—Undertecknad höll sin inträdespredikan den 10 juli. Mycket folk hälsade sin pastor i Herrens gårdar. Om mottagningsfesten, har redan meddelats i Columbia. Prästhuset har målats invändigt, tapetserats och förskönats på många sätt. Detta har församlingens syförening förestått och bekostat. Vi äro nu som nogast bosatta i vårt nya, sköna hem. Vi hoppas att länge kunna bo och trifvas där. Herren hägne och välsigne det.

Den 18 juli jordades stoftet af J. Olin, en kusin till vår mångårige organist och sångledare, John Olin. Den hädangångne var blott 21 år och borttrycktes så i blomman af sin ålder. Han sörjes af föräldrar hinsidan hafvet, af syskon och släktingar härstädes.

Mist.—Här höll jag min inträdespredikan den 31 juli. Församlingens syförening öfverlämnade en liten välkomstgåfva till oss i form af klingande guld. Vi äro tacksamma till vårt folk i pastoratet för all deras välvilja mot oss.

South Bend.—På vägen till konferensmötet i La Conner stannade jag i S. B. och samlade vårt folk till en liten bibelstund i kyrkan.

John Apeland och Elisabeth Arneson ingingo äktenskap den 2 aug. Vigseln förrättades i mr Petersons hem, hvilkens snälla fru äfven serverade en fin bröllopsmåltid.

Anna Irene, dotter till Jonas och Johanna Odd, mottog det heliga dopet; äfven Nettie Christine, dotter till Nels och Christine Larson, samma dag.

A. G. E. R.

* * *

För respredikant. Redovisning. Sedan senaste redovisning har följande inkommit, hvilket härmed tacksamt erkännes och kvitteras:

Mrs Hayseth, Portland	\$ 2.00
John Anderson, Seattle	5.00
Onämnd, Seattle	2.00
David Carlson, Seattle	1.00
Onämnd, Seattle	25.00
Hulda Nelson, Seattle	1.00
Mrs Chas. Tollber, LaConner	5.00
N. A. Nelson, LaConner	2.00
Mrs Olof Polson, LaConner	3.00
Mrs Char. Anderson, Seattle	1.00

Summa \$47.00

Förut redovisadt 665.17

Summa till d. 1 aug. 1904, \$712.17

MARTIN L. LARSON.

Seattle. Församlingens pastor kom hem den 30 juni från sin synodalresa. Efter synodalmötets slut tillbringade han några dagar vid utställningen i St Louis, några hos sina föräldrar och bröder i Galesburg, Ill., samt slutligen några dagar på vårt missionsfält i British Columbia. En predikan hölls i Bankhead, nära Banff, Alberta, två i Golden, B. C., och en i Revelstoke, B. C. Dessa gudstjänster voro väl besökta, och isynnerhet i Golden är där stort intresse för svensk luthersk verksamhet. Vi borde ha en man strax på dessa och kringliggande platser.

Ungdomsföreningen afhöll en mycket trefflig midsommarfest. Ett särdeles godt program utfördes och förfriskningar serverades. Festen lämnade en vacker behållning i kassan.

Den 4 juli hade vi vår sommarutflykt till en af våra tre vackra insjöar, Green Lake kallad. En ovanligt stor skara deltog i denna utflykt. Ett kort program utfördes på e. m., hvarvid stud. Ceder och pastor Larson talade och kören sjöng. Mr Daniel Olson avslutade med bön. Sedan tillbragtes aftonen på vanligt sätt i det gröna och i båtar på de gröna böljorna. Ja, denna sjö gör skäl för namnet Green Lake.

Den 17 juli firade vi Herrens nattvard på aftonen. Församlingen hade då glädjen hälsa åtta kommunikanter och ett barn välkomna såsom medlemmar. Den 31 juli intogs ytterligare två kommunikanter. De hälsas alla hjärtligt välkomna med en innerlig bön om Guds välsignelse öfver dem alla. Sedan den 15 maj har församlingen tillökts med 33 kommunikanter, konfirmanderna inberäknade.

Den 7 juli började församlingens kristendoms-skola. Miss Emily Blomberg, en af våra egna unga kvinnor, är lärarinna, 25 barn äro inskrifna. Gud välsigne de sanningsfrön, som utsås i barnens hjärtan.

* * *

Kent. Vår lilla församling här firade gudstjänst och Herrens nattvard den 19 juli. En del af församlingens medlemmar deltog i den heliga måltiden. Ändock denna gudstjänst inföll midt i den bråda höbärningstiden, var mycket folk närvarande. Gud välsigne de unga vår yngsta församling med en stor, både yttre och inre tillväxt.

* * *

Afdelningen "pastorala förrättningar" gömma vi till nästa nummer. *Red.*

Columbia.

officielt organ för Columbia-konferensen, utgives den 15 i hvarje månad af Lutheran Augustana Book Concern, Rock Island, Ill.,

Redaktör: Pastor N. J. W. NELSON.
923 E. 5th St., Moscow, Idaho.

Prenumerationspris:

För helt år i förskott ..... 50 cents
" " " till Sverige ..... 65 "

Observeral

Å den å tidningen eller omelaget fastklitrade adresslappen angifves, till hvilken tid tidningen är betald. Om detta datum är lika med eller äldre än det å löpande nummer, så betyder det, att prenumerations tiden är utlupen, och att prenumerationen bör förnyas.

Då enskild prenumerant insänder sin afgift, erhåller han ej skriftligt kvitto, utan datot å adresslappen framflyttas.

Vi bedja, att man benäget underrättar oss, om tidningen icke kommer regelbundet, och om möjliga misstag och oegentligheter.

Entry as second class matter at the Rock Island, Ill. P. O. applied for.

Konferensens ämbetsmän.

Pastor M. L. LARSON, ordf., 911 Stewart Street Seattle, Wash.

Pastor C. E. FRISK, sek., 311 So. 8th Street, Tacoma, Wash.

Pastor G. A. ANDERSON, vice ordf., och kassör, Mt. Vernon, Wash., R. F. D. No. 4.

In Memoriam.

Pastor Joh. W. Skans som skolkamrat och ämbetsbroder.

Vi voro skolkamrater vid Augustana College och Teologiska Seminarium i Rock Island, Ill., under åren 1877—1883. Det första intryck, som gafs mig af denne, då 25-årige man, var, att han var ödmjuk, from och god. Han hade dock icke det öfverdrifvet blyga eller skygga och krypande sättet, utan mera det öppna, lugna och barnsligt rena umgängessättet. Man kunde skåda in i det öppna ögat såsom i det ofördärfvade barnets. Blef man närmare bekant med honom, fann man snart, att detta var ej blott natur, utan ett verk af Guds nåd, som helgat och utbildat det naturliga hos honom. Han tillhörde de få personer bland våra medmänniskor, som äro lätta att bedöma och som vanligtvis blifva bedömda rätt. Det första intrycket utplånas därför icke genom år och närmare bekantskap, utan stadfästes.

Äfven hos kristna och helgade personer har det medfödda naturanlaget sin stora, verkliga betydelse. Ej alla likna pastor Skans. Somliga uppriktiga kristna blifva knappast någonsin i detta lifvet rätt kända och bedömda. De äro t. o. m. för sig själfva ett mysterium, fastän de äro trogna och af Gud kända.

Om mig har man sagt, att jag

“luktar och smakar strid”. Därmed har man väl icke velat säga något direkt klandrande. Arbetet på missionsfältet och kampen mot villoandar och sektmakare kan hafva bidragit till att gifva ett dylikt intryck. Striden har dock icke skett för egen ära, utan för Herrens sak. I detta afseende var pastor Skans mig mycket olika. Han var en fridens man, och allt hos honom bidrog till att gifva det intrycket om honom. Han undvek strid, såvida någon möjlighet gafs att så göra. Sådant var pastor Skans år 1877, och sådan var han 1904.

Tvenne omständigheter gjorde, att vi blefvo intima från början till slutet. Den första, att vi tillhörde samma brödrakrets, som slöt sig tillsammans till bön och andliga samtal, den andra, att vi blefvo klasskamrater och träffades hvardagligen i klassrummet. Hans naturgåfvor att studera voro icke de mest briljanta, men fliten och troheten gjorde, att hans betyger alltid blefvo goda. Han tillhörde det Frenokosmiska sällskapet, där de studerande öfvade sig i att diskutera, debattera, leda möten etc. Men äfven där var han sig lik, en god medlem, men tillbakadragen.

Vi inskrefvos i seminariet på hösten 1881 och prästvigdes på synodalmötet i Red Wing, Minn., den 17 juni 1883. Då blefvo vi åtskilda under flera år. Ej utan tårar och djup själsnöd infrädde vi uti det heliga predikoämbetet.

Vi hafva icke heller skött vår kallelse utan tårar.

Mitt arbetsfält blef i början i min hemtrakt i Minnesota, och hans var och förblef under 21 år i Portland, Oregon. Det var en önskan att komma närmare pastor Skans, som bidrog till att jag flyttade till västkusten och till Hockinson, Wash.

Såsom ämbetsbroder var pastor Skans en bland de bästa och trognaste. Man hörde honom icke tala illa om sitt pastorat. Om han någon gång uttryckte sig klandrande om någon enskild person, så förefanns de starkaste skäl för att så göra. Man fann honom aldrig anstifta misstankar eller ovilja emot ämbetsbroder i deras pastorat. Huru mången pastor borde icke i detta stycke värdera hans minne och exempel. Genom ett tanklöst ord eller omdöme kan ofta en gnista kastas in i ett pastorat, och denna gnista kan, likasom det ofta händer i våra skogar med gnistor ifrån järnvägstä-

gen, börja en eid, som är ödesdiger genom sina följder. Sådana gnistor kastade icke pastor Skans in i ämbetsbröders församlingar.

Han var därjämte tjänstaktig, flitig och uppoffrande gentemot sina ämbetsbroder. Det förut sagda om hans försiktighet i fråga om eget och andras pastorat kunde ju ha sin orsak uti tröghet och ligglighet. Detta var dock icke förhållandet med pastor Skans. Han var alltid villig efter förmåga att bistå sina ämbetsbroder. Detta fick man särskildt tillfälle att iakttaga vid missionsmötena och i fråga om besökandet af nybyggen. Han saknades aldrig vid våra möten, såvida det var möjligt och i öfverensstämmelse med Guds vilja att vara med. Han kom i god tid och stannade till mötets slut.

På grund af det ofvan framställda, som kännetecknar några drag uti hans karaktär, var han ock allmänt omtyckt och åtnjöt ett fast förtroende hos dem som lärt känna honom. Om honom kunna vi ock tryggt tillämpa skriftens ord: Tänken på edra lärare, de eder Guds ord sagt hafva, och efterföljen deras tro, skådande, hvad ända deras umgängelse hade. Ebr. 13: 7.

B. S. NYSTRÖM.

Pastor John W. Skans som pastor och själasörjare.

Vi äro pastor loei tack skyldiga, som vid uppsättandet af program för detta möte anordnade om att under en afton fira minnet af vår käre, hänsofne vän och broder, pastor Skans. Vi hafva mycket att lära af honom, och på samma gång som vi tacka Gud för de gåfvor han gaf honom, ville vi ock bedja om nåd att hämta en och annan lärdom af hans lifsgärning.

Såsom pastor skötte han sitt höga och heliga ämbete med saun kristlig ödmjukhet och trohet. Någon “kyrkoherde” var han icke. I sina predikningar talade han enkelt och lättfattligt, och man behöfde ej höra honom länge för att märka, att han satte stort värde på människosjälar och älskade dem högt. Detta framträdde kanske särskildt i hans skriftetal, i hvilka man ofta fick höra det innerliga tilltalet: “Dyre nattvardsgäster.” Hans predikningar voro icke torra fladdrande föredrag, som blåste bort, innan de hunno till åhörarnas öron, eller som gingo åhörarna öfver hufvudet; de

gingo från hans eget älskande hjärta och fuktades ofta af hans tårar. Om ungdomens kristliga undervisning var han mycket mån, och gärna hade han ägnat sin tid och sina krafter åt att undervisa barnen om Herren Jesus hvarje sommar, om ej de många bestyren i en församling i en stor stad hindrat honom att så göra. Sina konfirmander undervisade han med trohet och nit, och det var ej hans mål att göra ifrån sig med dem så fort som möjligt, utan att meddela en så grundlig och fullständig kunskap som möjligt. Men han var ej heller belåten med att de fingo ett visst kunskapsmått, han ville ock innerligt gärna föra dem till Herren Jesus, deras rätte själaherde.

Han var ej pastor den ena gången och något annat den andra. Han gaf sig icke ut i spekulationer eller andra affärer, som gjorde honom oduglig såsom pastor. Att obehindrat få ägna sig åt sina studier och sköta sina pastorala åligganden var hans innerliga önskan. Han hade ock ett öppet öga för hela samfundets väl i andeligt afseende och bar det ofta på sina böncarmar inför Herren.

Men vi skulle ock något litet tänka på pastor Skans såsom själasörjare, och härvidlag framstår han som ett skönt exempel för andra, som fått sig detta sköna kall särskildt anförtrodt. Låtom oss gifva akt på hvad som enligt vår uppfattning gjorde honom skicklig såsom själasörjare.

Han var i allt sitt görande och låtande så väl som i sitt inre lif en afgjord kristen, som själf på bättringens smala väg kommit till trons gemenskap med Herren Kristus och ifrigt sökte att vandra i hans fotspår. Af egen erfarenhet visste han därför bättre än t. ex. prosten, som räckte den sörjande själen en liten flaska droppar med föreskriften att "taga några af dem hvarje dag, så skulle det bli bättre". De enda droppar han föreskref för svidande syndasär och brännande samvetsqual, var droppar ur den källa, som från Guds Lamm flöt ned på Golgata. Vid den källan höll han själf till, dit ville han ock gärna föra andra. Jesus var hans vän den bästa, och han glädde sig så innerligt, när han fick vara ett johannesfinger och för bedröfvade syndare peka på "Guds Lamm, som borttager världens synd." Psalmen om "den gode Herden" var hans älsklingspsalm. På

den pekade han ofta för andra. Många gånger, när jag efter en kort samvaro skildes från den käre brodern, sade han: "Ja, du får ta den tjugutredje psalmen till tänkespråk."

Han var ock en god själasörjare, emedan han hade omsorg om sin egen själ. Han visste och erfor dagligen, att han utan detta ej kunde hafva rätt omsorg om andras själar. Han var mycket mån om att veta, i hvad förhållande han själf stod till sin Gud. Därför lyckades han också att både offentligen och enskildt så tala med andra, att hvar och en kunde få veta, hvar han var hemma. Den egna erfarenheten är, näst Guds gode Helige Ande, den bästa läromästaren för själasörjaren. Huru skulle någon, som är värslös om sitt eget andeliga tillstånd, kunna rätt värda sig om andras andliga väl?

Hans förut omnämnda ödmjukhet och kärlek till själarna gjorde honom ock till en god själasörjare. Han var djupt medveten om sina egna ofullkomligheter och brister. Han såg aldrig öfver axeln på någon. Han var en sann efterföljare af apostelns förmaning: "Räknen hvar den andre yppare än sig själf." Han framstod därför aldrig vare sig offentligen eller enskildt såsom en andelig öfversittare, utan såsom en ödmjuk Jesu Kristi tjänare till fårens och lammens andeliga och eviga väl. Hans kärlek till själarna manade honom att vid lägliga tillfällen passa på och tala enskildt med personer om deras frälsning. En viss man sade, när han fick höra om pastor Skans död: "Han var den förste, som enskildt talade med mig om min själs frälsning." Skola vi blifva framgångsrika själasörjare och själavårdare, så är det ej nog med att vi en, två eller flera gånger i veckan hålla en offentlig predikan, vi böra ock enskildt närma oss våra medlemmar och mellan fyra ögon samtala om det enda nödvändiga.

Pastor Skans var en karaktärsfast man, ja, en man med en nästan oförvitlig karaktär. Man visste, hvarman hade honom. Han sade ej en ting i dag och något i motsatt riktning i morgon. Hans stilla, lugna, eftertänksamma sätt gjorde, att han kunde vara jämförelsevis fri från yttre förseelser. Detta gaf honom styrka i utöfvandet af hans själavårdsarbete, ty om han måste bestraffa någon för synd, så kunde ingen säga: "Pastorn gör inte bättre

själf." Må vi allvarligt söka efter denna oförvitlighet inför människors ögon. I honom fann man vidare denna rättframma, öppna, uppriktiga själ, som gjorde, att salighets-sökande själar med förtroende vände sig till honom med hopp om både råd och deltagande. Han förrådde ej en hemlighet. Hvad som anförtroddes honom i den enskilda kammaren, frambar han ej följande söndag på predikstolen. Han hade gått mycket i tålmodets skola, och därför kunde han ha tålmod med sin felande nästa. Han gaf därför icke hoppet om själers frälsning förlorat vid första anledning.

Uti allt litade han alltid mer på Herren än på sig själf eller någon annan. Han gaf alltid noga akt på Andens vinkar och maningar. Alla dessa gåfvor och karaktärsdrag gjorde honom till en skicklig pastor och själasörjare. Under allt och uti allt utmärktes han af en undransvärd trohet.

Jag kan ej afsluta dessa strödda tankar på bättre sätt än att än en gång, såsom skedde vid hans begrafning, på pastor Skans såsom pastor och själasörjare tillämpa Herren Jesu ord: "Väl, du gode och trogne tjänare; i ringa ting har du varit trogen; jag skall sätta dig öfver mycket; gå in i din Herres glädje." Herren gifve oss alla nåd att vara trogna i hans tjänst, så skola vi ock få dela hans glädje. Amen.

M. L. LARSON.

En minnesgård af pastor P. Carlsson.

Då jag erhöll *Augustana* för den 14 juli, fick jag strax se på redaktionssidan ett kors och där bredvid porträtt af pastor Skans. Detta öfverraskade mig på det högsta, ty vi brevväxlade ständigt med hvarandra, men jag hade icke fått veta, att han ens varit sjuk. Jag läste och såg på porträttet och kunde svärliken tro mina egna ögon, och att den käre brodern var död. Dock omsider måste jag tro det. Efter två eller tre dagar beslutade jag, dels på pastor Fogelströms uppmaning, att skriva ett bref till änkan, fru Skans, och hennes barn och gifva dem den lilla uppmuntran jag kunde, därvid jag särskildt hänvisade till Dav. psalm 146: 6—10 och 68: 6, där Gud särskildt lofvar taga vara på änkor och faderlösa barn m. fl.

I pastor Skans herdetjäll har jag ofta haft ett hem och mer än en

gång blifvit väl vårdad, då jag varit mer eller mindre sjuk.

Gud välsigne de efterlevande uti deras stora sorg och saknad. Efter några dagar kom ett bref från pastor Nelson i Moscow, som hade varit med vid den hänsofne broderns begrafning, med kära hälsningar från de sörjande, å hvilkas vägnar han skref till mig. Och som broder N. är COLUMBIAS redaktör, bad han mig skriva en liten artikel för tidningen rörande min närmare bekantskap med den käre brodern, Joh. W. Skans. I anledning af min lämligen höga ålder har jag icke på en längre tid skrivit något för våra tidningar. Likväl vill jag på uppmaning försöka att säga något litet.

Rörande broder Skans lif och verksamhet samt död och begrafning hafva vi redan läst i tvenne nummer af *Augustana*, nämligen för den 14 och 21 juli; därför vill jag icke säga något därom. Men om någon skulle tycka, att det var för mycket beröm, och vill åberopa det gamla ordspråket: "Ingen är bra, förrän han är död", så vare det sagt: jag har känt den mannen i 28 år, d. v. s. allt sedan synodalmötet i Jamestown 1876, men särskildt sedan han blef präst för 21 år sedan, har jag stått honom och familj mycket nära. Vill därför blott säga: hvad som står i *Augustana* rörande pastor Skans lif och verksamhet är fullkomligt sant.

För min enskilda del vill jag säga: Under hela hans prästerliga verksamhetstid hafva vi delat mycket både ljufft och ledt. Såsom regel har jag fått ett bref i månaden och stundom oftare. Alltid har han meddelat mig sina erfarenheter och icke minst sina bekymmer och pröfningar, dock stundom äfven några uppmuntringar.

Det såg icke så särdeles ljusst ut från början. Jag stiftade församlingen mellan jul och nyår 1879, och 1883 tillträdde broder S. en liten och svag församling fjärran borta på missionsfältet, hvars medlemmar i de flesta fall saknade både kristlig och kyrklig uppfostran. Det såg icke då ut som det nu gör, och ingen väntade det heller. Pastor S. var en samvetsöm och trogen arbetare på det fält, där Herren hade ställt honom, ty själars frälsning låg honom både ömt och tungt på hjärtat, och hvarken omsorg, möda eller arbete sparades. Och så bör det ju vara, eller hur?

På den tiden reste jag ofta genom Portland, och då var det helt naturligt, att jag stannade hos broder Skans. Jag predikade stundom, men då han skulle predika och jag var där, kom han alltid till mig och såg så allvarlig ut och sade med en egendomlig röst: "Bed, bed, farbror." Och så predikade han och jag bad.

Tid efter annan fick han kallelser från andra håll. Då fick jag vanligtvis ett bref om råd. Mer än en gång knotade jag öfver församlingar inom synoden, som försökte draga en stackars pastor från ett allägsset missionsfält, där han så väl behöfdes. Sådana församlingar sakna missionssinne och arbeta emot synodens mission och se blott på sitt eget bästa. Emellertid, jag lade fram de skäl jag kunde och uppmuntrade honom, och stundom sade jag: Så länge du frågar mig och lyder mina råd, så sitter du präst i Portland. Jag vet mycket väl, då han var nedtryckt af nöd och bekymmer, huru han under innerliga böner och stundom många tårar kämpade med den käre Fadern i himmelen; men ofta fick äfven jag veta om det. Jag har mer än en gång tänkt på huru små barn med fullt förtroende för sin mamma tala om för henne alla sina små bekymmer. Så skedde det här. Jag sökte nog uppmuntra honom, men stundom fick han ingen annan tröst af mig än så här: Detta skadar dig icke, eller: detta dör du icke af, men det gör dig till en bättre präst, än du var förut.

Då en eller flera svenskar kommo antingen från andra konferenser eller från Sverige, strax han fick veta det sökte han upp dem och inbjöd dem till gudstjänster samt hjälpte dem i det de behöfde. Om någon saknades vid gudstjänsten en eller högst två gånger, så hade han det till regel att besöka dem för att få veta orsaken. Med detta sitt vänliga sätt samt sitt tillmötesgående vann han allt mer och mer deras förtroende. Männe icke vi pastorer, både gamla och kanske icke minst de unga, hafva något att lära af sådana exempel, eller hvad synes?

Jag tror, om kärleken alltid så ömmade för själars frälsning, så skulle icke så många klagovisor behöfva sjungas öfver tomma bänkar vid gudstjänsterna.

Pastor Skans var ingen märkvärdig predikant, nämligen af de så kallade stertalarna, som ofta missbruka de större gåfvorna till konst-

närlig vältalighet och hafva till syftemål att tjäna nyfikenheten samt vinna beundran och ära. Nej, nej; men han talade ett helt Guds ord i Andens och kraftens bevisning, d. ä. det ord, som visst är och lära kan, och det vill säga, som kan väcka själar ur syndasömmen genom Guds lag och föda på nytt genom evangelium samt föda och fostra Guds hjord.

Här hafva vi ett talande bevis, huru ett sådant tillvägagående vinner i längden. Genom nöd och anfäkningar fostrade Gud den mannen till hvad han blef.

Några besynnerliga klokhufvuden inom församlingen, som tid efter annan arbetade likt och olikt på att han borde flytta, höllo före, att den då skulle hastigt förökas, och så blefve det lättare att betala lönen o. s. v. Tid efter annan förnyades deras begäran att han borde gå, men han svarade: "När jag blir öfvertygad, så går jag." Alla ämbetsbröderna älskade broder Skans, men påtryckningarna voro ganska starka och detta särskildt från ett håll, så att några fruktade, att församlingen skulle gå under, och därför vore det bäst att han flyttade, ty det ansågs, att det vore villkoret för at församlingen skulle kunna bestå. Skall icke säga mer härom, men på yttersta dagen skall allt blifva uppenbart.

De ofvannämnda prästhatarna fortsatte sitt undermineringsarbete ännu några år. En gång fick jag ett mycket skarpt bref, och bland annat, som stod där, ropades med hög röst: "Folkets röst är Guds röst" och S. bör flytta. Men jag svarade tvärt emot. Emellertid, jag vill minnas, att för två och ett halft år därefter var dels fru Skans sjuk och de tänkte på klimatbyte, och dels var S. trött vid det där ideliga bråket vid sockenstämmor, och så resignerade han och fienderna jublade; men församlingen som ett helt var ledsen, ty den ville icke mista sin trogne herde. Stämma och prästval hölls, och då blef pastor Skans med en öfverväldigande majoritet åter invald, och lönen öktes med \$200. Nu tappade två af hans värsta motståndare modet och lämnade församlingen. Efter någon tid blef fru Skans bättre till hälsan, och slutligen antog pastor S. kallelsen och fortsatte sin verksamhet i Portland. Allt gick väl, och han skref ofta och sade bl. a.: Nu hafva vi frid, och han tackade Gud.

Ja, så stannade vår käre broder i

sin både första och sista församling i 21 år. Efter många mödor, arbete och bekymmer, så hvila nu i din stilla kammare till uppståndelsens dag för att åter förenas med din saliggjorda själ i det nya Jerusalem på den nya jorden.

Församlingen i Portland, Oregon, var den första jag stiftade på västkusten 1879, och såsom dess pastor stod broder S. till sin död. Heder åt pastor Skans och församlingen i Portland.

Min första församling, East Union, Carver, Minn., stiftade jag 1858 och var dess pastor i 22 år. Jag har mer än en gång undrat på att så många af våra pastorer flytta rätt ofta, och många med mig hafva undrat, om där alltid äro grundade skäl och om det är Herren, som flyttar dessa sina stjärnor när och hvar han vill (Uppb. 1: 20), eller det är vi själfva, som styra om det, och så gå hvart vi vilja och där vi tycka bäst om det. Hvad skall man tänka: är det Gud, som är så ostadig och för bekvämligheter eller andra småsaker så ofta flyttar sina stjärnor, eller är det vi själfva, som så göra?

Herren säger till profeten Jeremia: "Du skall gå dit jag sänder dig, och predika hvad jag befäller dig." Där Guds vilja icke får vara öfvervägande vid våra flyttningar, kan icke Gud få välsigna oss såsom han vill det, och där måste vara något särskildt fel antingen hos prästen eller församlingen eller troligast hos dem båda. Hade pastor Skans följt sin vilja och gått sina egna vägar samt följt andra människors både välmenta och icke välmenta råd, så hade han lämnat sin församling i Portland för 10 eller 15 år sedan. Men Gud, som ser framföret, hvad bäst och nyttigast är både för pastor och församling, han ville, att den trogne och verksamme herden skulle först efter en längre tid nedlägga sin herdestaf i sin första församling, och där skulle hans dödsbädd stå, men först efter 21 år. Och jag är viss om att den käre brodern fick nedlägga sitt trötta hufvud till hvila i lugn och frid, viss om Guds vilja. Jag är ock viss om att den kära församlingen i Portland känner en stor saknad och förlust. Men på samma gång är jag viss om att ingen rättskaffens församlingsmedlem beklagar någon förlust för församlingen, vare sig i inre eller yttre måtto, därför att deras älskade pastor stannade

för länge, utan tvärtom att den skördat stor välsignelse.

Gud välsigne församlingen, och måtte han snart "gifva den en herde efter sitt hjärta", Jer. 3: 15. Förblifve han ock en fader för den efterlämnade pastorfamiljen, är min bön till Gud. P. CARLSON.

Ett ord om den högre kritiken eller något ditåt.

(Föredrag inför pastoralkonferensen i La Couver den 4 augusti af pastor G. A. Anderson.)

Ja, ditåt på vetandets stora fält har jag väl tittat någon gång nu och då, i synnerhet de senaste veckorna, för att om möjligt få syn på den högre kritiken och få vota, om han är fågel eller fisk. Resultatet af mitt tittande är icke stort. Jag har fått en hum om ungefär följande: Den högre kritiken är en gren af den teologiska vetenskapen. I alla fall ger den sig ut för att vara det. De, som föra dess talan, kallas i *Packlan*: "Den nya teologiens målsmän." De synas således utgöra en särskild teologisk skola. De studera bibeln i dess olika böcker och dessa böcker i deras olika delar. Deras forskningsmetod kallas litterärt-historisk. Jag förmoder, de noggrant studera de bibliska böckernas stil och äfven deras innehåll jämte mänsklighetens historia, i synnerhet tänkandets och religionens utveckling. På denna väg söka de komma till en teori om de bibliska böckernas historiska sättning — när och af hvem de äro författade. En hr L. i *Väktaren* påstår, att detta är den högre kritikens (enda) mål. Ja, icke vet jag. Men jag vägar betvifla, att hr L. är auktoritet. Att få vota, när och af hvem en bok är författad, är ju i sig själft intressant. Men mig synes, att detta intresse allena icke kan vara driftjäder för ett så väldigt arbete som detta. Männe man icke genom den rätta historiska sättningen och synpunkten vill komma till en djupare och fullständigare uppfattning af bokens innehåll? Ätminstone tycker jag, att detta borde vara hufvudmålet för denna verksamhet. Om jag härvid gissat rätt, så synes mig målet godt. Utan den rätta synpunkten är det ju oftast omöjligt att komma till en sann och djup förståelse af en bok. Utan en sådan synpunkt äro vi i fara att i vår exeges följa den predikande broder, som tog för gifvet, att man talade ärans och hjältarnas språk i

Labans familj, och att Lea fick detta namn, emedan hon var "så stygger och lajer så". Brist på användande af historisk synpunkt synes mig ock vara förnämsta orsaken till att Calvin och hans efterföljare kommo till den rysliga slutsatsen, att Gud af en nyck ovillkorligt bestämt vissa människor till fördömelse. De synas ha tagit för gifvet, att Paulus skref Rom. 9—11 före tidens början och därunder stått vid Guds tron och hjälpt honom formulera sina evighetsbeslut. — Alltså, att vinna författarens egen synpunkt är i hög grad önskvärdt. Om de högre kritiker kunna hjälpa oss därtill och därigenom till att fullständigare höra och kraftigare känna Guds budskap till oss i de heliga skrifterna, så råka vi i stor tacksamhetsskuld till dem. De lofra ju också att säkert föra oss till sanningen i dessa stycken. Deras forskning (säga de) är fri och deras metod *strängt vetenskaplig* och måste ju därför leda till målet: sanningen. Att deras forskning på visst sätt är fri, tror jag. Traditionen äro de ej bundna af. Hittills gällande meningar om böckernas författare och ålder få ej gälla. Författarens egna utsagor väga för dem intet. Ja, icke ens Kristi egna ord äro afgörande i dessa frågor. Från dessa band är deras forskning fri, det är säkert. Och de hafva, genom denna sin fria forskning, vunnit stora resultat — de radikalare ibland dem i alla fall. De hafva funnit, att nästan ingen enda af bibelns böcker är skriven på den tid eller af den person, man hittills trott — knappast någon del af en bok ens. Hela äldre bibliska historien, ända intill Davids tid, är idel saga och myt. Hvad man hittills trott vara profetior, hafva alla befunnits vara skrifna efter sin fullbordan — de äro således inga profetior alls. I stället för en författare har hvarje bok öfverhufvud taget ett halft dussin. Och dessa ha icke skrivit hvar sin af bokens hufvuddelar, utan så där hvar sin rad eller sats allt igenom.

Den allviktiga frågan för oss är: *Äro dessa resultat sanna?* Äro de det, så måste vi antaga dem. Det är själfklart. Att vägra att tro sanningen kan aldrig behaga eller ära sanningens Gud. Tvärtom, det medför hans straff: kraftig villfarelse, så att de skola tro lögnen. Att vara lojal mot hvarje sanning leder däremot till mer sanning. Den minsta ljusskräle, om man följer honom, le-

der till sin källa. Så leder hvarje sanning, som troget följes, till Sanningen, till Kristus. Men, och detta måste man komma ihåg, en ljusstråle kan brytas i t. ex. vattenytan. För att kunna följa den måste man känna denna brytning — veta, åt hvilket håll den brytes, och kunna mäta brytningsvinkeln. Så måste den, som vill följa sanningens strålar från ett område till ett annat. Det är icke allom gifvet. Men huru skola nu vi få veta, om de nämnda och andra den högre kritikens resultat äro sanna?

För att komma ett rätt svar något närmare låtom oss akta på ett par eller tre omständigheter.

De högre kritici utbasuna sina s. k. resultat med stor tvärsäkerhet och i vetenskapens namn. Det är säkert. Men bevisar det, att de äro pålitliga? Vetenskapens egen historia svarar bestämdt *nej*. T. ex. nebulosteorien.

A andra sidan. Dessa s. k. resultat ha här och där rubbat förtroendet till bibelordets sanning. Det är ju en *ond frukt*. Bevisar icke det, att de äro helt och hållet falska? Mig synes, att kyrkohistorien här svarar *nej*. Under alla omständigheter måste medgifvas, att detta resonemang kan hafva vikt endast för dem, som med Petrus af erfarenhet kunna säga: Du har eviga lifvets ord. Och det är vår kallelse att vittna om sanningen för *alla* människor.

En sak till. Man kan säga, att dessa resultat strida mot vissa inspirationsläror. Visar icke detta, att de äro falska? Endast i det fall, att dessa läror äro fullkomligt *säkra* till alla sina delar. Att icke alla inspirationsteorier äro det, har jag af egen erfarenhet lärt. Någon så gin väg till visshet har jag för egen del icke kunnat finna.

Om vi då icke kunna få veta, om dessa resultat såsom ett helt äro sanna eller falska, så låtom oss se på några enskilda i och för sig. Om några ha vi fått veta med visshet, att de äro falska. Högre kritici lärde en gång, att författaren till berättelsen om Josef i Egypten visat sig vara obekant med egyptiska förhållanden. Han talar nämligen om vindruvfor, vindrickning och kungliga födelsedagar. Men i Egypten på Josefs tid odlades inga druvfor, dracks intet vin vid (de egyptier hade stor afsky därför) och firades inga konungars födelsedagar. Allt detta hade man fått veta af en grekisk författare, och hvad han sagt, var naturligtvis pålitligt. Alltså kunde icke *Moses* ha skrivit den berättelsen, ty han var född och fostrad i Egypten — lärd i all dess visdom och hemma i dess historia, utan den där berättelsen hade någon diktat under den babyloniska fångenskapen och öfverfört persiska förhållanden på Egypten 1.000 år tidigare. Men nu har man genom vidare forskning i Egyptens forna historia fått veta, att allt det där är ett misstag. Där odlades druvfor och dracks vin och firades

födelsedagar i Egypten på Josefs tid. Berättelsen har befunnits naturtrogen i alla detaljer. Ett exempel till. Kritici lära, som nyss sagdt, att hela den tidigare bibliska historien är myt och saga. Förr fann man i synnerhet berättelsen i första Mosebok 14, om de nio konungakrigen, otrolig, ja, rent af omöjlig, bland annat därför, att en krigshär icke kunde marschera ända från Babylon till Palestina. Men nu har man i Babylons officiella historia funnit en så säker bekräftelse på berättelsens historiska sanning, att t. o. m. kritici själfva ha måste erkänna den. Således ha vi två exempel på att kritici utan tvifvel huggit i sten. Om de gjort det därför, att deras vetenskapliga metod *icke* är vetenskaplig (såsom flere påstå) eller därför, att de i dessa fall illa använt den, vet icke jag. Mig synes, att dessa exempel i alla fall *göra deras resultat i allmänhet misslänkta*. De ha huggit i sten två gånger och fler, hur vet jag om något enda af dess resultat, att det är fullt pålitligt? Jag har fått det intrycket, att de liksom evolutionisterna äro entusiastmerade af sin *idé*, sin teori, och därför mycket otrygga sanningsledare. För den, som blifvit riktigt förälskad i en teori, duger precis hvad som helst att stödja den med. Så har jag sett, hur en af detta landets mest vetenskapliga evolutionister grep en för mer än 50 år sedan förkastad vetenskaplig idé (som för öfrigt är fullkomligt barock för så väl sunda förnuftet som för allt vetenskapligt länkande). Men den syntes kunna stödja hans teori, och så gräpes den af denne vetenskapsman och användes *som en ovedersäglig sanning*. Se på den där grekiske författaren, som sagt kritici, att man icke odlade druvfor och drack vin i Egypten — hvad fattas honom nu? Jo, kritici säga, att de läst fel, att de missförstodo författaren. Men hvarför det? Antingen måste de haft mycket brådt och läst illa eller måste stället i fråga vara mycket dunkelt och svår fattligt. Således, några rader lästa i hast eller ett nära obegripligt ställe hos en föga känd grekisk författare var nog för kritici att draga så stora slutsatser på. Huru visste de, att denne grek var mera pålitlig än Moses eller hvem som nu författat boken? En pålitlig, opartisk sanningssökare "does not jump to such big conclusions on so slim evidence". En sak till. Äro icke vissa tänkare allt för teoretiska, så att de på grund därpå fela om sanningen?

De behöfva icke, dessa entusiaster, såsom vanliga vetenskapsmän, en bred och fast *grund* af ovedersägliga fakta att bygga sin teori på. De behöfva blott en tråd, så fin som en spindels, och på den kunna de hänga ett prunkande och glittrande palats af teori i luften och sedan det ena teoripalats i det andra i oändlighet. När *nu* nya upptäckter göra de vetenskapliga teorier, som länge an-

setts som bland de bäst grundade, *osäkra*, hur kan man då fatta förtroende till dessa, som hänga i luften?

Alltså håller jag före, att kritici resultat äro helt och hållet otillfredsställande, och att det därför platt icke lönar mödan att söka göra sig förtrogen med de teorier, hypoteser och gissningar, på hvilka de grunda sina resultat.

Jag har ock fått det intrycket, att en viss redaktörs sätt att bekämpa kritici icke heller är tillfredsställande. Stundom ställer han teori mot teori, hypotes mot hypotes och gissning mot gissning. Då kan den ene vara så god som den andre, och till någon *visshet* kommer man aldrig på den vägen. Fornforskningen i bibliska länder har ju gett oss *visshet* i några punkter. Jag väntar, att den skall göra det i flere; ty den går ju framåt med stora steg. När den vetenskapliga världen hunnit bli fullt förtrogen med innehållet i de ofantliga lertafle-bibliotek, som nyligen upptäckts, och resultatet af fornforskningar i öfriga bibelländer, så kanske vi ha fakta nog att grunda en teori om hela högre kritici arbete på. I väntan därför tror jag, vi ha råd till att låta de ofantliga lager af teoretisk sand, som både kritici och motkritici samlat, vara i fred. Ett och annat sanningens guldorn torde ju finnas där, men man vet ju i de flesta fall icke, om de äro äkta. Och de, som sedan kunna konstateras såsom äkta, äro så små och så få, att det platt icke lönar sig. När jag var pastor i Tacoma, försökte en del "prospectors" taga en nära staden liggande skolektion som "mineral claims". De hade funnit guld. Countiet måste förelaga en grundlig undersökning i rätt stor skala. Och riktigt nog. Där fanns guld i sanden, äkta guld. Men i sådan kvantitet, att det kostade \$8 att utvaska guld värdt *en cent*. Det betalar sig icke. Det är bättre att gå till Klondike för den, som vill vaska guld. Där är ju mull ej annat än guld.

Men huru skola vi finna sanningens Klondike? I bibeln naturligtvis. Vi ha ju för vår egen del, likt Petrus, funnit, att Kristus har eviga lifvets ord. Detta är *sanning*. Låtom oss då söka bli fullt förtrogna därmed — tillägna oss det i dess bredd, längd, höjd och djup. Ha vi gjort det? Icke jag i alla fall. Om jag i dag vore 20 år yngre som pastor och människa med obrutna kropps- och själskrafter, så ville jag göra så här: afskilja fyra förmiddagar i veckan till systematiskt bibelstudium — lika orubbligt som söndagsförmiddagen är afskild till högmässogudstjänst. Jag ville börja med den evangeliska historien. Följa Lukas berättelse och fullständig hvarje del därpå ur de andra evangelierna. Paragraf efter paragraf skulle jag studera för att komma till ett så klart, säkert och fullständigt förstånd af hvarje ord och uttryck som möjligt och sedan tillgodogöra

mig den religiösa undervisning, som hvarje utsaga, hvarje gärning och händelse innehåller — alltjämt med denna grekernas bön i hjärtat: *Jag vill se Jesus*, och som ögonmärke denna böns uppfyllelse. Jag ville sedan dag för dag i all min verksamhet och allt mitt umgänge *öfva*, hvad jag sett och hört. Så ville jag få Jesu bild in i förstånd och hjärta så klar, så lefvande, så fullständig och så ren från främmande drogsmink som möjligt. Så ville jag få honom till min sällskapsvän och aldrig bli ensam, följa honom och aldrig vandra i mörkret; så ville jag förverkliga min uppgift att vara så sinnad som ock Kristus Jesus var och vandra som han vandrade.

När jag så blefve färdig med Jesu lif enligt hela den evangeliska historien, så ville jag i det ljus, som utgår från honom (som är skriftens kärna och stjärna) på liknande sätt studera bibelns öfriga böcker. Jag tror icke, att jag på den vägen kunde svårt fara vilse hvarken i lära eller lif. På den vägen kunde jag ock komma till klarhet i frågan om huruvida högre kriticens resultat äro pålitliga eller ej — i den mån en sådan klarhet blifver ett trängande behof för mig personligen eller för min församling.

Gustavus Adolphus College.

Minnesota-konferensens läroverk, Gustavus Adolphus College, öppnar sitt 42:dra läsår fredagen den 2 sept. kl. 10 f. m. Inträdes- så väl som upplyttningsexamina hållas dagen förut.

Skolan erbjuder grundlig och tidsenlig undervisning i följande afdelningar:

College,
Academy,
School of Pedagogy,
School of Commerce and Stenography,
School of Music.

College-afdelningen har fyra afdelningar, alla ledande till graden A. B. (Junior and Senior electrics.) Läroverket erbjuder ett godt bibliotek, goda laboratorier, billiga afgifter och ett vänligt bemötande.

Vår senaste, rikt illustrerade katalog, som innehåller fullständig redogörelse för de olika afdelningarna, kurser, afgifter m. m., sändes fritt på begäran.

För vidare upplysningar tillskrif läroverkets president,

P. A. MATTSON,
Gustavus Adolphus College,
St. Peter, Minn.

The Old Firm at the Old Stand Still!

—LEADS IN—

HARDWARE and GROCERIES.

Moscow Hardware Co.

MOSCOW, IDAHO.

Augustana College

—och—
Teologiska Seminarium

inbjuder på det hjärtligaste vår kunskapsökande ungdom till dess salar. Det begynner sitt

45:te läsår den 7 sept. 1904

i följande afdelningar:

College-
Förberedande-
Normal-
Musik-
Konst-
Affärs-
afdelningarna.

Anmälning och examina äga rum den 6 september.

Den teologiska afdelningen påbörjar sitt arbete onsdagen den 28 september.

Utmärkt tidsenlig och billig undervisning meddelas.

Omhulden och bevisen vårt eget gemensamma och kristliga läroverk. Därigenom befrämjen i dess segerrika utveckling och bringen heder åt det svensk-amerikanska namnet.

Anhållan om kataloger och andra förfrågningar besvaras med nöje.

GUSTAV ANDREEN,
Läroverkets president.
ROCK ISLAND, ILL.

TRADE AT

The Boston Store

The Store That
Saves You Money

Every 25 cents you spend entitles you to a chance for a free round trip to the St. Louis World's Fair. Yours may be the lucky ticket!

MOSCOW, IDAHO.

C. V. Delapine, M. D.

Physician and Surgeon

Office over Torsen Drug Store,
MOSCOW, IDAHO.

Madison Lumber Co.

—DEALERS IN—

Lumber, Wood & Coal

MOSCOW, IDAHO.

OSCAR LARSON,

Tyger, Kläder, Skor,
Hattar, Herreklädnings-artiklar och
rocerier.

TROY, - - - - - IDAHO

O. A. LENDE

Skandinavisk Advokat

Praktiserar vid alla domstolar.

Allt arbete utföres Moscow,
prompt och noggrant. IDAHO

GRICE & SON

Furniture

Opp. Moscow Hotel, Moscow, Idaho

Det bästa är alltid det billigaste,
och det är hvad ni får
hos

Geo. Creighton,

parti- och minuthandlare med
Tyger, Skor och
Kläder.

SVENSKA TALAS

MOSCOW, - - - - - IDAHO

COLLINS & SHERER

Hardware and Plumbing

205 Main Street

MOSCOW, IDAHO.

Adolph Kulhanek

Skomakare

Main Street, - Moscow, Idaho

D. H. HOLMAN

* DENTIST *

Teeth extracted without pain by use of
local anæsthetics. No hypodermic
needle. Only best material used.

MOSCOW, IDAHO.

HEARD & HUMPHREY

Grocerihandel

MOSCOW, IDAHO.

The First National Bank

of Moscow, Idaho.

Äldsta och största bank i Latah County. Särskild uppmärksamhet ägnas växlar till utlandet alla delar.

A. N. Bush, President. W. L. Payne, kassör.
Warren Trullitt, v. Pres. B. L. Jenkins, bitr. kassör.

Spotswood & Veatch

Brokers

Real Estate, Insurance
Loans & Rentals

MOSCOW - - - - - IDAHO

För erhållande af de BÄSTA och STILIGASTE

Fotografier

—BESÖK—

H. ERICHSON
MOSCOW, IDAHO.

J. A. BJÖRKLUND

tillhandahåller ett godt urval af

VAGNAR OCH FARMREDSKAP.

Kom och bese dem.

TROY, - - IDAHO.

Olson & Johnson

Möbel- och
Järnvaruhandel.

STORT LAGER. PRISERNA DE BILLIGASTE.
Troy, Idaho.

L. A. Torsen

Dealer in

Drugs, Patent Medicines, Toilet Articles,
Stationery, School and Office Supplies, etc.,
Paints, Oils, Varnishes and Brushes.

Main Street, Moscow, Idaho.

DAVID & ELY

DEPARTMENT STORE

The largest and best stock of goods in North
Idaho. Call and look the stock over.

MOSCOW, - - - IDAHO.

Moscow Nurseries

Home Grown Fruit Trees Are the Best.

We have the finest lot of trees ever grown.

Send in your orders by mail.

MOSCOW NURSERIES,

F. L. WHITE, PROP. Moscow, IDAHO

H. P. EGGAN,

Skandinavisk Fotograf.

Gör mig ett besök.

3:dje gatan. - Moscow, Idaho.
Nära G. A. R. Hall.

THE GEM CITY HARDWARE COMP., Ltd.

Järnvaruhandel,

BLECKSAKER och STOVAR.

MOSCOW, IDAHO.

You can get everything cleaned,
"Your character excepted,"
at the

Moscow Steam Laundry

Motter, Wheeler Co.,

The Leaders,

MOSCOW, IDAHO.

"Den som spar, han har." Spara
10-centaren, och dollarn är Er.
Insätt Edra besparingar i SPOKANE
& EASTERN TRUST CO:S spar-
banksafdelning. Intresse betalas i
januari och juli.

SPOKANE & EASTERN TRUST CO.,
Moscow, Idaho.

SVENSK SKOHANDEL.

Stort lager af alla slags skodon, såsom

SKOR, STÖFLAR, GALOSCHER, m. m.

Gör mig ett besök.

Gust. E. Wersen, La Conner, Wash.

Will E. Wallace

JUVELERARE och

....OPTIKUS....

Spicer Block. - Moscow, Idaho.

Third St. Market

Fresh and Salt Meats
Fish and Poultry

FRANK PRICE, ägare. Moscow, IDAHO.

T. TOBIASON

DEALING IN

Lumber, Sash & Doors

Main Street, Moscow, Idaho.

CHILDERS & CHILDERS

Fresh and Home-made

**Candies, Ice Cream and
Soft Drinks**

MOSCOW, IDAHO.

HAGAN & CUSHING

tillhandahålla allt som hör till en väl sorterad

Kötthandel.

BUTIK Å MAIN STREET.

Högsta kontanta pris betalas för bif
fäsk, fårkött och fjäderä.

R. HODGINS,

Druggist och Kemist,

Stort förlag af skol- och andra böcker
samt utrustning för konfor och skolor.
Kom in och bese mitt nya lager af
svenska och norska Böcker, Biblar och
Testamenten.

Moscow, Idaho.

E. C. Lloyd,

Carriages, Buggies and Saddle Horses.

Livery, Feed and Sale Stables.

Give us a call. — Moscow, Idaho

Augustana och Augustana Journal
kostar endast \$2.00 pr år.

Issued the 15th every month
by Lutheran Augustana Book Concern,
Rock Island Ill.

Salusin

botar Reumatism, Sciatica, Gout
Malaria, Blodförgiftning,
Hämorrojder och Hudsjukdomar.

SALUSIN är ett giftfritt medel, som hastigt upptages af blodet och renar detsamma från bakterier (germs) och andra giftiga ämnen. Salusin kostar \$1.00 flaskan, tre flaskor \$2.50, och sändes fraktfritt till alla, som insända detta pris.

"Jag har en längre tid lidit af reumatism (gout) och till följd häraf varit mycket svullen i fötterna och fotlederna. Tidtals kunde jag ej sova om nätterna, och mina svåra plågor gjorde mig mycket nervös. Jag läste om Salusin i en tidning och eftersände genast en flaska. Efter

att hafva använt Salusin några dagar försvann värken, jag började genast sova godt, svullnaden aftog dag efter dag, och skinnet fick så småningom sitt naturliga utseende."

NILS ANDERSON, 265 N. State Street, Chicago, Ill.

THE SALUSIN INHALER är den lämpligaste apparat för inandning af Salusin. Sålunda använd botar Salusin Astma, Bronchitis och Katarr. The inhaler kostar \$1.00, en inhaler och en flaska Salusin \$1.50, och sändes fraktfritt.

THE SALUSIN TABLETS äro ett behagligt medel för Förstoppning och Lefversjukdomar och verka utan att förorsaka smärta samt utan att försvaga magen och tarmkanalen. Pris 25 och 50 cts., portofritt.

Sänd 4 cents i frimärken för en prollåda tablets.

Agenter önskas.
Skrif efter andra intyg.

377 Broadway, New York, N. Y.